

The KVYY logo is located in the top right corner. It consists of the lowercase letters 'kvyy' in a white, sans-serif font, centered within a blue circular graphic that has a gradient from light blue to dark blue. The entire logo is set against a dark blue rectangular background that has a rounded bottom-left corner.

kvyy

***Eurofins Ahma Oy
Agnico Eagle Finland Oy, Kittilän kaivos,
piilevätutkimukset vuonna 2021***

KVYY Tutkimus Oy

RAPORTTI

2022

nro 493/22

Eurofins Ahma Oy.
Agnico Eagle Finland Oy, Kittilän kaivos,
piilevätutkimukset vuonna 2021

Tutkimusraportti nro 493/22, 31.5.2022

KVYV Tutkimus Oy 2022. Eurofins Ahma Oy. Agnico Eagle Finland Oy, Kittilän kaivos, piilevätutkimukset vuonna 2021. Tutkimusraportti nro 493/22. 12 s.

Tekijä:

KVYV Tutkimus Oy / Tampere
Arja Palomäki, tutkija, FK

Tilaaaja:

Eurofins Ahma Oy

Tämän tutkimusraportin saa kopioida vain kokonaisuudessaan.

SISÄLTÖ

1. JOHDANTO	1
2. NÄYTTEENOTTO JA ANALYSOINTI	1
2.1 Näytteenotto.....	1
2.2 Analysointi	2
3. TARKKAILUALUEEN KUORMITUS.....	4
4. TULOKSET.....	5
4.1 Lajisto ja piileväindeksit.....	5
4.2 Ekologinen luokittelu.....	7
4.3 Ekologiset jakaumat	7
5. YHTEENVETO	10

LIITTEET

Liite 1. Piilevien lajisto ja laskettu yksilömäärä
Karttaliite. Havaintopaikkojen sijainti.

Eurofins Ahma Oy. Agnico Eagle Finland Oy, Kittilän kaivos, piilevätutkimukset vuonna 2021

1. Johdanto

Agnico Eagle Finland Oy:n Kittilän kaivos sijaitsee Loukisen valuma-alueella (va. 65.69) Seurujoen (65.697) alajuoksulla. Alue kuuluu Kemijoen päävesistöalueeseen. Loukinen laskee Ounasjokeen lähellä Levitunturia noin 14 km alavirtaan Kapsajoen ja Loukisen yhtymäkohdasta. Ounasjoki on Kemijoen suurin sivujoki. Seurujoki toimi aiemmin kaivoksen ainoana kuivanapito- ja prosessijätevesien purkuvesistöinä, ja toimii edelleen ainoana raakavedenottovesistöinä. Joulukuussa 2020 kaivoksella otettiin käyttöön uusi purkupuutki, joka johtaa vedet suoraan Loukiselle Putaanperänivojen yläpuolelle. Tähän johdetaan sekä puhdistetut prosessi- että maanalaisen kaivoksen kuivanapitovedet. Aikaisemmin vedet johdettiin Seurujokeen Talvitienmukkan ja Ukonnivan havaintopaikkojen välille.

Kittilän kaivoksen ympäristötarkkailun ja muun ympäristön tilan seurannan osana on tutkittu piileväyhteisön koostumusta vuosittain vuodesta 2011 lähtien. Tässä raportissa on esitetty vuoden 2021 tarkkailun tulokset. Tarkkailu on tehty 17.12.2020 päivitetyn Kittilän kaivoksen tuotantovaiheen tarkkailuohjelman mukaisesti. Vuoden 2021 tulosten tarkastelussa kiinnitetään erityistä huomiota Seurujoen ja Loukisen yläosan havaintopaikkoihin, joissa purkuvesien vaikutus on lakannut vuoden 2020 lopulla. Vuoden 2021 piilevänäytteenoton on tehnyt Eurofins Ahma Oy:n sertifioitu näytteenottaja, ja näytteiden analysoinnin ja tulosten raportoinnin on tehnyt KVVY Tutkimus Oy:n tutkija Arja Palomäki.

2. Näytteenotto ja analysointi

2.1 Näytteenotto

Eurofins Ahma Oy otti piilevätutkimuksen näytteet tarkkailuohjelman mukaisesti syyskuun alussa 2021. Näytteiden tiedot on koottu taulukkoon 2.1.

Tarkkailua on toteutettu vuodesta 2017 lähtien kymmenellä havaintopaikalla. Vuonna 2017 Loukisen alin havaintopaikka siirrettiin Loukisen jokisuusta n. 9 km ylöspäin Putaanperännivojen kohdalle, jossa

on tarkkailuun soveltuva koskialue sekä muutakin kaivoksen ympäristötarkkailua. Lisäksi Ounasjoen havaintopaikka Loukisen liittymäkohdan yläpuolella siirrettiin aiempaa soveltuvampaan paikkaan Hossannivan kohdalle n. 3,6 km Loukisen laskukohdasta ylöspäin. Loukisen alapuolinen piste siirrettiin niin ikään soveltuvampaan paikkaan n. 2,4 km Loukisen jokisuusta alaspäin. Tarkkailuun lisättiin uusi havaintopaikka Ounasjoen itärannalle alapuolisen pisteen kohdalle (Ramboll 2019).

Vuonna 2020 tarkkailuun lisättiin kolme uutta havaintopaikkaa: Sikaniva Loukisen alajuoksulle, Köngäs Ounasjokeen tarkkailualueen yläpuolelle sekä Riikonkoski Ounasjokeen Levin puhdistamon purkupaikan alapuolelle (ks. karttaliite). Havaintopaikkojen sijainti on esitetty kartalla liitteessä 1.

Näytteenotossa, näytteiden käsittelyssä ja laskennassa noudatettiin standardien SFS-EN 13946 ja SFS-EN 14407 ja ympäristöhallinnon ohjeistusta (Eloranta ym. 2007). Näytteet otettiin virtavesistä kivipinnoilta ja toimitettiin KVVY Tutkimus Oy:n laboratorioon jatkokäsittelyä varten etanoliin säilöttyinä.

Taulukko 2.1. Piilevien näytteenottoaikat.

Joki	Paikka	Tunnus	ETRS (Y)	ETRS (X)	Pvm
Seurujoki	Talvitienmukka	SK Seu TT	7535823	430760	9.9.2021
Seurujoki	Vedenottamo	SK Seu VO	7534515	431247	8.9.2021
Seurujoki	Ukonniva	SK Seu UN	7533299	429100	9.9.2021
Seurujoki	Mesiniemi	SK Seu MN	7529047	428791	9.9.2021
Loukinen	Loukinen 81, Kiistalan silta	SK Lou 81	7528002	430338	8.9.2021
Loukinen	Loukinen 3, Autionmukka	SK Lou 3	7523001	428341	8.9.2021
Loukinen	Putaanperännivat	SK Lou 9	7522743	417752	8.9.2021
Loukinen	Sikaniva	SK Lou SN	7522970	412632	8.9.2021
Ounasjoki	Köngäs	SK Oun KG	7530570	409994	7.9.2021
Ounasjoki	Hossanniva	SK Oun HN	7523920	410881	7.9.2021
Ounasjoki	Torpanniva länsi	SK Oun TN-W	7518922	413161	7.9.2021
Ounasjoki	Torpanniva itä	SK Oun TN-E	7518961	413227	7.9.2021
Ounasjoki	Riikonkoski	SK Oun RK	7513122	413726	8.9.2021

2.2 Analysointi

Hyvin sekoitetusta näytteestä otettiin pieni osanäyte koeputkeen, johon lisättiin typpihapon ja rikkihapon seosta suhteessa 2:1. Näytteitä käsiteltiin hapolla, kunnes orgaaninen aines oli hapettunut ja vain piilevien kuoret (ja mahdollinen mineraalaines) jäivät jäljelle. Käsittelyn jälkeen piilevämassa pestiin tislattulla vedellä kolmeen kertaan ja laimennettiin etanolilla siten, että piileväkuorien tiheys oli sopiva. Esikäsitellyistä näytteistä tehtiin preparaatiit objektilaseille Naphrax-petaushartsia käyttäen.

Näytteet analysoitiin vaihevastakohtaoptiikalla varustetulla mikroskoopilla 1000-kertaisella suurennuksella öljyimmersiota käyttäen. Näytteestä määritettiin vähintään 400 valvaa. Näytteistä analysoitiin piilevälajisto ympäristöhallinnon suositteleman taksonilistan (Karjalainen 2012) mukaisesti.

Piileväaineisto syötettiin Omnidia-ohjelmaan (versio 6.1; laaja kansainvälinen piilevä tietokanta) (Leconte ym. 1993), joka sisältää tiedot piilevien ympäristövaatimuksista useiden muuttujien suhteen. Muuttujia ovat pH, saliniteetti, typen esiintymismuotojen käyttö, happipitoisuus, saprobia (orgaaninen kuormitus), ravinteisuus (trofia-aste), kosteus ja kasvupaikka. Näiden tietojen ja syötetyn aineiston perusteella ohjelma laskee joukon luokitteluja, veden tilaa kuvaavia indeksejä ja muita tunnuslukuja.

Eri indikaattoriryhmien suhteellisten osuuksien perusteella tarkasteltiin happamuustason ja suolaisuuden indikaattorilajien jakaumaa, orgaanista kuormitusta kuvaavaa saprobialuokitusta, typen käyttöluokitusta sekä ravinteisuutta kuvaavaa trofialuokitusta (van Dam ym. 1994) (Taulukko 2.2).

Taulukko 2.2. Tutkimuksessa käytetyt Omnidia-ohjelman sisältämät piilevätaksonien ekologisten indikaattoreiden luokittelut (van Dam ym. 1994).

pH-luokka		pH-alue	
1	asidobiontit	optimalue pH <5,5	
2	asidofiilit	pääasiassa pH <7	
3	neutrofiilit	pääasiassa noin pH 7	
4	alkalifiilit	pääasiassa pH >7	
5	alkalibiontit	ainoastaan pH >7	
6	indifferentit	ei selvää optimi-pH:ta	

Suolaisuus		Cl- mg/l	Suolapitoisuus (%)
1	makea	<100	<0,2
2	makea-murtovesi	<500	<0,9
3	murtovesi-makea	500-1000	0,9-1,8
4	murtovesi	1000-5000	1,8,9,0

Typenkäyttömuodot	
1	typpiäutotrofit, sietävät vain pieniä pitoisuuksia orgaanista typpeä
2	typpiäutotrofit, sietävät kohonneita orgaanisen typen pitoisuuksia
3	fakultatiiviset typpiheterotrofit, voivat käyttää vaihtoehtoisesti orgaanista typpeä
4	typpiheterotrofit, tarvitsevat orgaanista typpeä

Saprobialuokka		Häpen kyllästysaste (%)	BOD ₅ (mg O ₂ /l)
1	oligosaprobitt	>85	<2
2	beeta-esosaprobitt	70-85	2-4
3	alfa-mesosaprobitt	25-70	4-13
4	alfa-meso/polysaprobitt	10-25	13-22
5	polysaprobitt	<10	>22

Trofia-aste	
1	oligotrofia
2	oligo-mesotrofia
3	mesotrofia
4	meso-eutrofia
5	eutrofia
6	hypereutrofia

Omnidia-ohjelman laskemista erilaisista veden ravinteisuutta ja orgaanista kuormitusta kuvastavista indekseistä valittiin lähempään tarkasteluun IPS-indeksi (CEMAGREF 1982) ja TDI-indeksi (Kelly & Whittom 1995), jotka ovat eniten käytettyjä indeksejä (Eloranta ym. 2007). Kyseisiä indeksejä on käytetty aiemmissa tarkkailuissa, joten vertailukelpoisuuden säilyttämiseksi niitä käytettiin myös vuoden 2021 tarkkailussa. IPS-indeksi (likaantumisindeksi) kuvaa lähinnä orgaanista kuormitusta. Puhtaimmat vedet saavat arvon 20 ja kuormituksen kasvaessa arvot pienenevät. TDI-indeksin kuvaamassa ravinteisuusluokituksessa sekä IPS-indeksin likaantumislukituksessa sovellettiin julkaisun Eloranta ym. (2007) suosituksia (Taulukko 2.3).

TDI-indeksi kuvastaa veden ravinteisuutta ja saa suurimmat arvot pienissä ravinnepitoisuuksissa. Indeksillä on tarkoitettu esimerkiksi jätevedenpuhdistamon ravinnevaikutusten havainnointiin. Indeksillä heijastaa myös orgaanista kuormitusta, sillä se liittyy usein ravinnekuormitukseen. TDI-indeksin tueksi ja

sen arviointia varten Omnidia-ohjelma laskee myös orgaanista kuormitusta sietävien lajien suhteellisen osuuden (PT%). Tämän osuuden tulisi olla alle 20 %, jotta TDI-indeksiä voidaan luotettavasti käyttää vain ravinnekuormituksesta aiheutuvien lajistovaihteluiden kuvaamiseen.

Happamissa vesissä Omnidian laskemat indeksit pyrkivät antamaan aina erinomaisia tuloksia, joten lisäksi käytettiin Ruotsissa kehitettyä ACID-indeksiä (Andrén & Jarlman 2008), joka kuvaa vesistön happamuutta (Taulukko 2.3). Jos ACID sijoittuu luokkaan E, vesistössä on happamuutta siinä määrin, että IPS ei ole käyttökelpoinen.

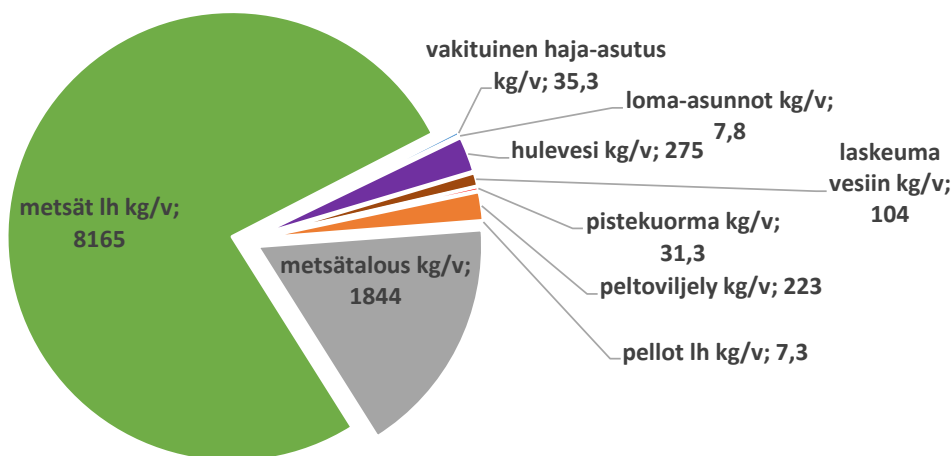
Taulukko 2.3. TDI-indeksin ravinteisuusluokat, IPS- ja GDI-indeksin luokittelu (Eloranta ym. 2007) sekä ACID-indeksin happamuusluokat (Andrén & Jarlman 2008).

TDI	Ravinteisuus	IPS, GDI	Veden laatu	ACID	Happamuus
>14	oligotrofinen	>17	erinomainen	>7,5	A
11-14	oligo-mesotrofinen	15-17	hyvä	5,8-7,5	B
8-11	mesotrofinen	12-15	tydyttävä	4,2-5,8	C
5-8	meso-eutrofinen	9-12	välttävä	2,2-4,2	D
<5	euofofinen	<9	huono	<2,2	E

Aineistosta laskettiin ekologisessa luokittelussa tarvittavat TT- ja PMA-indeksit (tyyppiominaisten taksonien esiintyminen ja prosenttinen mallinkaltaisuus) (Aroviita ym. 2012 ja 2019) käyttäen Suomen ympäristökeskuksen laskentapohjia. Määrittystulosten perusteella tarkasteltiin tutkittujen havaintopaikkojen piilevästön ilmentämää vedenlaatua ja ekologista tilaa.

3. Tarkkailualueen kuormitus

Vemala-kuormituslaskentamallin mukaan (Suomen ympäristökeskus) Loukisen valuma-alueella syntyvä fosforikuorma oli yhteensä 10700 kg/v vuosien 2012-2021 keskiarvona. Kuormasta valtaosa eli 76 % oli metsien luonnonhuuhtoumaa. Metsätalouden osuus oli noin 17 %, ja muista kuormituslähteistä peräisin oleva kuorma oli pieni (Kuva 3.1). Pistekuormitus oli Vemalan mukaan 31 kg/v (0,3 % kokonaiskuormasta).

Kuva 3.1. Loukisen valuma-alueella (65.69) syntyvä fosforikuorma (kg/v) ositettuna eri kuormituslähteisiin, vuosien 2012-2021 keskiarvona (ympäristöhallinnon vesistömallijärjestelmä WFFS, Vemala-kuormituslaskenta). lh=luonnonhuuhtouma.

4. Tulokset

4.1 Lajisto ja piileväindeksit

Piilevien lajisto ja lasketut yksilömäärät on esitetty liitteessä 1. Taulukkoon 3.1 on koottu tiedot analysoiduista yksilömääristä ja havaittujen taksonien määristä sekä piileväyhteisöä kuvaavien indeksien arvoista havaintopaikoilla.

Vuonna 2021 havaintopaikkojen taksoniluku vaihteli 14-44, ja suurimmat taksonimäärät havaittiin asemilla Loukinen 81 ja Loukinen 3 (Seurujoen laskukohtan yläpuoli ja alapuoli) sekä Ounasjoessa Loukisen laskukohtan yläpuolella. Pienimmät taksonimäärät havaittiin Loukisen Sikanivan ja Ounasjoen Kōnkään havaintopaikoilla. Yleispiirteeltään jokien taksonimäärät ovat melko alhaiset, mikä johtuu yksittäisten dominanttien vahvasta asemasta ja sitä kautta alhaisista diversiteeteistä ja tasaisuuksista (Taulukko 4.1). Seurujoen kaksi ylintä havaintoasemaa olivat laskennalliselta pH-arvoltaan selvästi emäksisiä, muiden näytteiden arvojen ollessa lähempänä neutraalia.

Achnantheidium minutissimum on tyypillisesti varsin yleinen ja runsaslukuinen monentyyppisissä vesistöissä, ja oli tarkkailualueella eräs runsaimmista lajeista. Kaivosvesien vaikutus ilmeni lajiston yksipuolistumisena ja *A. minutissimumin* voimakkaana dominanssina kaivosvesien purkupisteen alapuolisilla Loukisen havaintoasemilla (Putaanperännivat 70 %, Sikaniva 55 %) verrattuna yläpuolisiin asemiin. Ilmiö on ollut havaittavissa myös edellisinä vuosina aiemman Seurujoen purkupaikan alapuolella Seurujoessa ja Loukisessa. Seurujoen havaintoasemilla *A. minutissimumin* osuus vaihteli vuonna 2021 5-22 %, kun se aiemmin oli Seurujoessa purkupuutken alapuolella jopa yli 70 %. Ounasjoen Riikonkoskessa Levin puhdistamon purkupuutken alapuolella sen osuus oli myös suuri (53 %). *A. minutissimum* on itse asiassa useista lajeista, alalajeista ja muodoista koostuva lajiryhmä, mikä luultavasti selittää sen laaja-alaisuuden ympäristövaatimusten suhteen. Lajin runsaus kaivoksen vaikutusalueella saattaa johtua osittain siitä, että sen on todettu sietävän kohonneita metallipitoisuuksia (Salonen ym. 2006, Kahlert 2014).

Taulukko 4.1. Näytteistä lasketujen piileväkuorien määrä, havaittujen taksonien lukumäärä sekä lajistoa kuvaavien indeksien arvot vuonna 2021.

Joki	Havaintoasema	Laskettu yksikömäärä	Taksonien lkm	Diversiteetti	Tasaisuus	pH
Seurujoki	Talvitienmukka	496	23	3,35	0,74	8,2
Seurujoki	Vedenottamo	514	32	3,64	0,73	8,1
Seurujoki	Ukonniva	485	35	3,90	0,76	7,8
Seurujoki	Mesiniemi	595	35	3,73	0,73	7,9
Loukinen	Loukinen 81, Kiistalan silta	593	41	4,22	0,79	7,3
Loukinen	Loukinen 3, Autionmukka	614	44	4,05	0,74	8,0
Loukinen	Putaanperännivat	931	19	1,78	0,42	7,3
Loukinen	Sikaniva	873	14	1,98	0,52	7,3
Ounasjoki	Kōngäs	657	14	1,07	0,28	5,9
Ounasjoki	Hossanniva	552	39	3,62	0,68	7,3
Ounasjoki	Torpanniva länsi	694	16	2,23	0,56	6,5
Ounasjoki	Torpanniva itä	653	19	2,27	0,53	6,5
Ounasjoki	Riikonkoski	841	27	2,54	0,53	7,1

Tabellaria flocculosa oli dominoiva laji Ounasjoen Kōnkään vertailuasemalla (85 % kokonaisyksilömäärästä) sekä hyvin runsas Torpannivan molemmilla havaintopaikoilla (46 %).

Seurujoessa aiemman prosessiveden purkupisteen alapuolella (Seurujoki VO) esiintyi edellisinä vuosina runsaasti *Diatoma moniliformis* -lajia, joka on makean veden laji, mutta suosii kohonnutta suolapitoisuutta. Lajia oli edelleen jonkin verran Seurujoen havaintopaikoilla, mutta määrät olivat edellisiä tarkkailuvuosia pienempiä. Loukisen Putaanperännivojen alapuolella lajin yksilömäärä näytteessä sen sijaan oli kasvanut ympäristöön purettavien vesien purkupisteen siirron jälkeen (4 yksilöä 2020, 132 yksilöä 2021).

Kaivosvesien purkupaikan muutos näkyi ACID-indeksin arvojen pienentymisenä Seurujoen havaintopaikoilla lukuun ottamatta yläpuolista Talvitienmukkaa. Vähäisempi indeksiarvojen pienentyminen näkyi myös Loukisen ylemmillä havaintopaikoilla.

ACID-indeksin perusteella vesi ei ollut millään havaintopaikalla voimakkaasti hapanta, joten IPS-indeksiä voidaan käyttää veden laadun arviointiin. IPS-indeksin perusteella Seurujoen havaintopaikat sekä Loukisen ylin havaintopaikka (81) olivat hyvässä tilassa, ja muut Loukisen havaintopaikat sekä Ounasjoen havaintopaikat olivat erinomaisessa tilassa (Taulukko 4.2). Vuoteen 2020 verrattuna IPS-indeksin indikoima jokien veden laatu oli pääosin säilynyt ennallaan tai parantunut. Ainoastaan Seurujoen Ukonnivan ja Mesiniemen tila oli IPS-indeksin perusteella heikentynyt erinomaisesta hyvään.

Viimeksi mainittu muutos johtunee *Achnanthydium minutissimum* -lajiryhmän dominanssin selkeästä vähentymisestä ja kyseisen taksonin korvautumisesta muilla taksonilla, jotka ovat indikaattoriarvoltaan merkittävämpiä kuin laaja-alainen *A. minutissimum*. Ukonniemen ja Mesiniemen havaintopaikoilla havaittu tilan heikentyminen on siten pikemmin IPS-indeksin laskentamenetelmän heikkouksista johtuva kuin todellinen.

Taulukko 4.2. Näytteistä lasketut ACID-indeksit, IPS-indeksit ja ravinteisuutta kuvaavat TDI-indeksit vuosina 2020 ja 2021 sekä orgaanisen kuormituksen vaikutusta kuvastavat %PT-arvot vuonna 2021.

IPS: **erinomainen**, **hyvä**, **tydyttävä**, **välttävä**, **huono**

TDI: **oligoinen**, **oligo-mesotrofinen**, **mesotrofinen**, **meso-eutrofinen**, **eutrofinen**

Paikka	ACID		IPS (1-20)		PT%	TDI (1-20)	
	2020	2021	2020	2021	2021	2020	2021
Seu Talvitienmukka	7,3	8,3	16,2	17,0	12,1	9,6	11,8
Seu Vedenottamo	11,8	7,9	16,9	15,5	29,8	13,3	10,1
Seu Ukonniva	10,2	7,8	18,6	15,0	28,9	14,8	9,7
Seu Mesiniemi	12,1	7,4	18,8	16,4	8,2	14,6	11,9
Loukinen 81	7,8	6,9	15,6	16,6	3,0	10,5	10,8
Loukinen 3	11,1	8,3	14,0	17,8	5,2	5,5	12,4
Lou Putaanperännivat	9,3	8,6	15,5	18,5	0	7,0	14,6
Lou Sikaniva	8,4	8,5	16,3	18,4	0	11,2	14,6
Oun Kōngäs	4,5	4,6	18,3	19,7	0	14,9	15,3
Oun Hossanniva	6,7	7,3	18,0	17,8	0,7	15,0	14,2
Oun Torpanniva länsi	5,8	6,4	18,5	19,3	0	15,0	15,2
Oun Torpanniva itä	7,1	6,7	17,3	19,3	0	13,3	15,2
Oun Riikonkoski	6,7	7,4	17,4	19,0	0	14,4	14,9

PT% ylitti arvon 20 Seurujoen Vedenottamon ja Ukonnivan havaintopaikoilla, joten TDI-indeksiä ei voida niillä luotettavasti käyttää ravinteisuudesta johtuvan lajistovaihtelun kuvaamiseen. TDI/20-indeksin arvot osoittivat muilla havaintopaikoilla oligotrofiaa tai oligo-mesotrofiaa, mutta Loukisen ylimmällä paikalla hieman matalampi arvo osoitti mesotrofiaa. Piilevien TDI-indeksin perusteella jokien ravinnetaso on laskenut vuodesta 2020, selvimmin havaintopaikoilla Loukinen 3 ja Putaanperännivat.

4.2 Ekologinen luokittelu

Näytteessä havaittu tyyppiominaisten taksonien määrä korreloi jossain määrin näytteen kokonaistaksonimäärän kanssa. Näytteissä, joissa yksi taksoni dominoi vahvasti (*Achnantheidium minutissimum*, *Tabellaria flocculosa*), havaittu taksonimäärä ja TT-indeksi jäivät alhaisiksi. Prosenttinen mallinkaltaisuus sen sijaan oli pääosin hyvällä tai erinomaisella tasolla. Ounasjoki Köngäs oli PMA-indeksin mukaan välttävä ja Seurujoen Vedenottamon ja Ukonnivan havaintopaikat sekä Loukinen 81 olivat tyydyttäviä (Taulukko 4.3). Seurujoki, Loukinen ja Ounasjoki on luokiteltu vesienhoidon suunnittelussa turvemaiden tyyppisiin kuuluviksi, mutta niiden piilevälajisto sisältää poikkeuksellisen vähän happamia humusvesiä suosivia taksonia, mikä heikentää luokituksen tulosta.

Taulukko 4.3. Ekologisessa luokittelussa käytettävien TT- ja PMA-indeksien arvot sekä niiden perusteella saadut laatuluokat vuoden 2021 aineistolle.

Tila: **einomainen**, **hyvä**, **tydyttävä**, **välttävä**, **huono**.

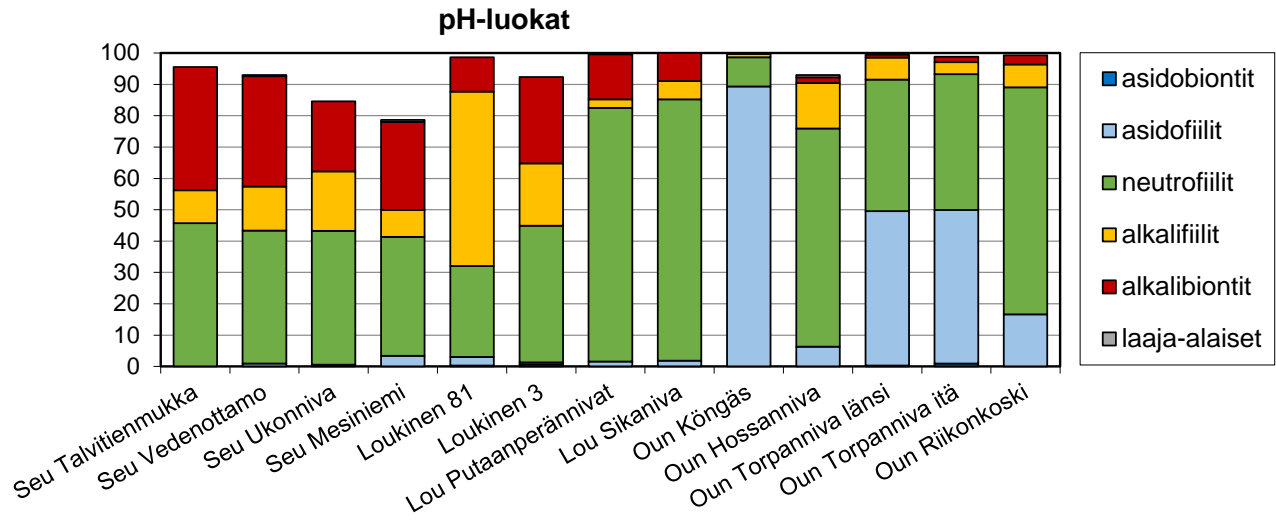
Joki	Paikka	Jokityyppi	Taksonit	TT	PMA	TT	PMA
Seurujoki	Talvitienmukka	Kt_P	23	6	0,368	V	E
Seurujoki	Vedenottamo	Kt_P	32	12	0,219	Hy	T
Seurujoki	Ukonniva	Kt_P	35	11	0,217	Hy	T
Seurujoki	Mesiniemi	Kt_P	35	9	0,311	T	Hy
Loukinen	Loukinen 81, Kiistalan silta	Kt_P	41	11	0,189	Hy	T
Loukinen	Loukinen 3, Autionmukka	Kt_P	44	8	0,373	T	E
Loukinen	Putaanperännivat	StEst_P	19	11	0,418	T	Hy
Loukinen	Sikaniva	StEst_P	14	8	0,405	V	Hy
Ounasjoki	Köngäs	StEst_P	14	7	0,201	V	V
Ounasjoki	Hossanniva	StEst_P	39	13	0,399	T	Hy
Ounasjoki	Torpanniva länsi	StEst_P	16	8	0,468	V	Hy
Ounasjoki	Torpanniva itä	StEst_P	19	8	0,505	V	Hy
Ounasjoki	Riikonkoski	StEst_P	27	12	0,518	T	E

4.3 Ekologiset jakaumat

Alkalibionttien (emäksisessä ympäristössä elävät piilevät) osuus yksilömäärästä oli noin kolmannes Seurujoen havaintoasemilla, ja niitä oli melko runsaasti myös Loukisen havaintopaikoilla (Kuva 4.1 Kuva 4.2). Vuoteen 2020 verrattuna niiden osuus oli kasvanut jonkin verran asemilla Seurujoki Talvitienmukka ja Mesiniemi sekä Loukinen 3. Korkeaa pH:ta indikoivat taksonit ovat yleensä samalla myös ravinteikkaassa vedessä viihtyviä. Tämäkin muutos liittyyneen lajiston monipuolistumiseen purkupisteen siirron jälkeen.

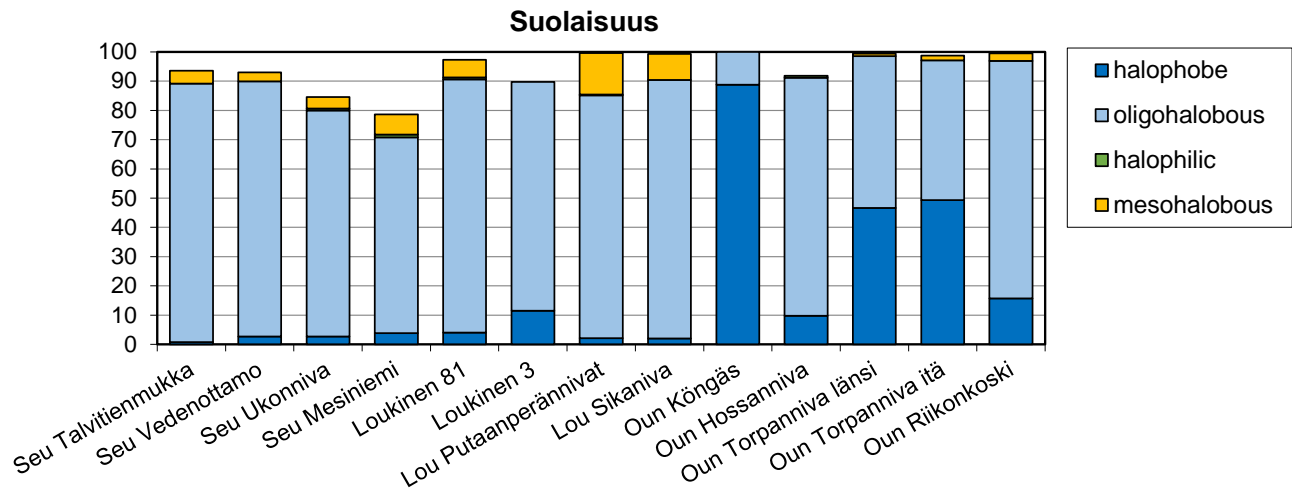
Tärkeimmät emäksisen ympäristön taksonit olivat *Diatoma moniliformis*, *Epithemia adnata* sekä *Rhopalodia spp.* Loukisen alimmilla havaintopaikoilla valtaosa piilevistä oli neutraalissa ympäristössä

viihtyviä. Ounasjoen Kõnkään vertailuasemalla vallitsivat lievästi happamassa vedessä kasvavat piilevät, mutta Ounasjoen alemmilla havaintopaikoilla neutraalin ympäristön levät runsastuivat jälleen.

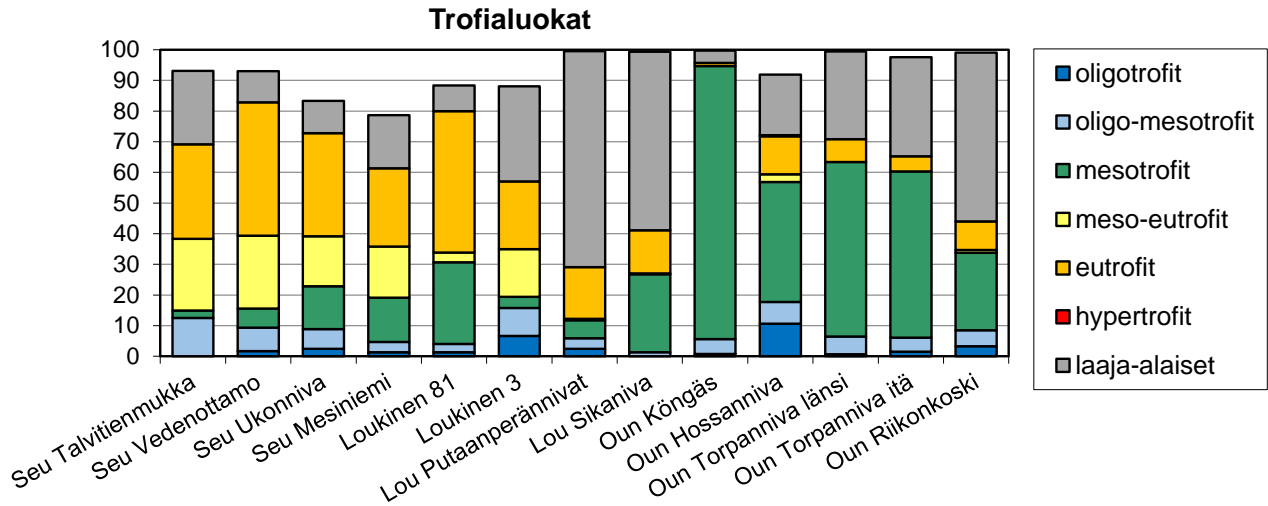
Kuva 4.1. Piilevien jakautuminen (%) pH-luokkiin vuoden 2021 piilevätutkimuksessa.

Piilevät olivat pääosin makeassa vedessä kasvavia, mutta Putaanperännivan havaintopaikalla uuden purkupisteen alapuolella suolaista vettä suosivien levien (*Diatoma moniliformis*) osuus kasvoi vuoden 2020 noin 9 %:sta 14 %:iin vuonna 2021 (Kuva 4.2). Seurujoen Vedenottamon havaintopaikalla taas niiden osuus vähentyi vuoden 2020 40 %:sta 16 %:iin vuonna 2021. Seurujoessa kyseisten levien vähentyminen oli selkeä, mutta Putaanperännivoilla osuuden kasvu melko vähäistä. Ounasjoessa suolaisen veden leviä oli varsin vähän.

Kuva 4.2. Piilevien jakautuminen (%) suolaisuusluokkiin vuoden 2021 piilevätutkimuksessa.

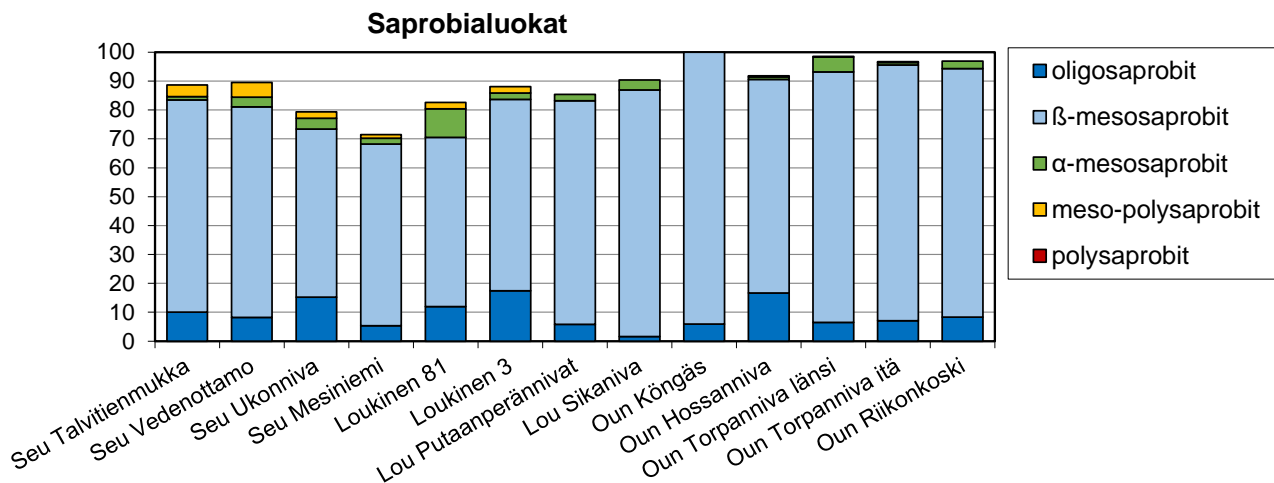
Seurujoen piilevät olivat pääosin runsasravinteisuuden ilmentäjiä (eutrofit ja meso-eutrofit). Loukisen Putaanperännivalla ja Sikanevalla vallitsivat laaja-alaiset piilevät (erityisesti *Achnanthydium minutissimum*), ja Ounasjoessa suurin ryhmä olivat neutrofiilit lajit (Kuva 4.3).

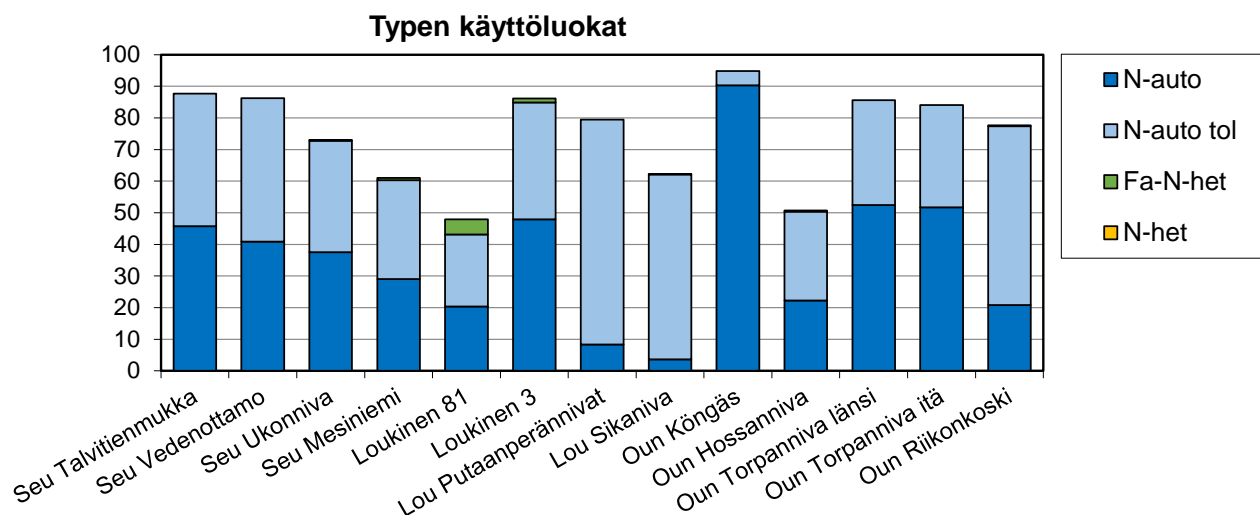
Kuva 4.3. Piilevien jakautuminen (%) ravinteisuusluokkiin vuoden 2021 piilevätutkimuksessa.

Orgaanisesta kuormituksesta kertovat lajit (polysaprobitt) ovat taipuvaisia käyttämään orgaanista ainetta ravintonaan ennemmin kuin yhteyttämään sitä auringonvalon avulla epäorgaanisesta aineksestä. Havaintoasemien piilevät kuuluivat pääosin luokkaan β -mesosaprobitt, eli helposti hajoavan orgaanisen kuormituksen määrä oli melko vähäinen (Kuva 4.4).

Piilevät ottavat vedestä tarvitsemansa tyyppiyhdisteet eri tavoin ja toisaalta sietävät eri tavoin etenkin orgaanisten tyyppiyhdisteiden esiintymistä. Piilevälajiston tyyppiaineenvaihdunnan mukaan voidaan arvioida esimerkiksi asumajätevesien aiheuttamaa kuormitusta. Tarkkailun havaintopaikoilla oli valtaosin tyyppiautotrofeja (N-auto, kuva 4.5) sekä kestäviä tyyppiautotrofeja (N-auto tol), mikä indikoi melko vähäistä orgaanista tyyppikuormitusta.

Kuva 4.4. Piilevien jakautuminen (%) saprobialuokkiin vuoden 2021 piilevätutkimuksessa.

Kuva 4.5. Piilevien jakautuminen (%) typen käyttöluokkiin vuoden 2021 piilevätutkimuksessa.

5. Yhteenveto

Kittilän kaivoksen piileväseuranta toteutettiin syyskuussa 2021 kaikkiaan 13 havaintoasemalla. Aiemmin vastaava tutkimus on toteutettu vuosina 2011 - 2020. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, onko Kittilän kaivosalueelta tulevilla vesillä vaikutusta alapuolisten vesistöjen piileväyhteisöihin. Piilevät indikoivat vesistöjen ekologista tilaa, ravinteisuutta ja orgaanista kuormitusta sekä happamuuden ja suolaisuuden muutoksia. Piileväyhteisön säännöllisellä seurannalla voidaan havaita mahdollisia muutoksia vesien tilassa. Joulukuussa 2020 otettiin käyttöön uusi purkuputki, jonka jälkeen vesien purkupiste siirtyi Seurujoesta Loukisen alaosalle Putaanperännivojen yläpuolelle. Tästä syystä verrattiin erityisesti vuosien 2020 ja 2021 piilevätarkkailujen tuloksia toisiinsa.

Kaivosvesien vaikutus näkyi purkupisteen alapuolisilla tarkkailuasemilla lajiston yksipuolistumisena ja tietyn, ympäristövaatimuksiltaan laaja-alaisen, nopeakasvuisen ja kohonneita metallipitoisuuksia kestävän lajikompleksin (*Achnantheidium minutissimum*) voimakkaana dominanssina. Lajin vahvin dominanssi oli vaihtunut Seurujoesta Loukiseen purkupisteen vaihtumisen myötä.

Aiemmalla prosessiveden purkualueella Seurujoessa esiintyi edellisinä vuosina runsaasti *Diatoma moniliformis* -lajia, joka suosii kohonnutta suolapitoisuutta. Lajia oli edelleen jonkin verran Seurujoen havaintopaikoilla, mutta määrät olivat selvästi edellisiä tarkkailuvuosia pienempiä. Loukisen Putaanperännivojen alapuolella lajin osuus näytteessä sen sijaan oli kasvanut purkupisteen vaihtumisen jälkeen. Lajin osuus kokonaisyksilömäärästä ei kuitenkaan ollut yhtä merkittävä kuin Seurujoessa aiempina tarkkailuvuosina.

Orgaanista kuormitusta ja yleistä vedenlaatua kuvaava IPS-indeksi ei tässä tapauksessa ollut kovin herkkä ilmentämään kaivosvesien vaikutusta piileväyhteisöihin. IPS-indeksin perusteella jokivesien ekologinen tila vaihteli havaintopisteillä hyvästä erinomaiseen. TDI-indeksin perusteella jokien ravintetaso oli jonkin verran pienentynyt vuodesta 2020 vuoteen 2021. Ravinteisuuden kannalta purkupisteen vaihtuminen näyttää vaikuttaneen edullisesti jokien tilaan, mutta yhden vuoden tulosten perusteella ei voida vielä tehdä varmoja johtopäätöksiä.

KVVY Tutkimus Oy

Tekijä:

Tutkija

Arja Palomäki

Hyväksynyt:

Yksikön päällikkö

Lotta Bjurström-Laitinen

Viitteet

Aroviita, J., Hellsten, S., Jyväsjärvi, J., Järvenpää, L., Järvinen, M., Karjalainen, S.M., Kauppila, P., Keto, A., Kuoppala, M., Manni, K., Mannio, J., Mitikka S., Olin, M., Pilke, A., Rask, M., Riihimäki, J., Sutela, T., Vehanen, T. & Vuori, K.-M. 2012. Ohje pintavesien ekologisen ja kemiallisen tilan luokitteluun vuosille 2012-2013 -päivitettyt arviointiperusteet ja niiden soveltaminen. 23.8.2012, lopullinen versio. Suomen ympäristökeskus ja RKTL. 31 s.

Aroviita, J., Mitikka, S. ja Vienonen, S. 2019. Pintavesien tilan luokittelu ja arviointiperusteet vesienhoidon kolmannella kaudella. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 37/2019. Suomen ympäristökeskus. Helsinki 2019.

CEMAGREF 1982: Etude des méthodes biologiques quantitatives d'appréciation de la qualité des eaux. Rapport Division Qualité des Eaux Lyon - Agence financière de Bassin Rhone - Méditerranée - Corse, Pierre - Bénite, 218 s.

Coste, M. & Ayphassorho, H. 1991. Etude de la qualité des eaux du Bassin Artois-Picardie à l'aide des communautés de diatomées benthiques (Application des indices diatomiques). Rapport Cemagref, Bordeaux, Agence de l'Eau Artois-Picardie, Douai. 227 p.

van Dam, H., Mertens, A. & Sinkeldam, J. 1994. A coded checklist and ecological indicator values of freshwater diatoms from the Netherlands. Neth. J. aquat. Ecol. 28: 117-133.

Eloranta, P., Karjalainen S.M. ja Vuori, K-M. 2007. Piilevyyhteisöt jokivesien ekologisen tilan luokittelussa ja seurannassa - menetelmäohjeet. Ympäristöopas, Pohjois-Pohjanmaan ympäristökeskus. 56 s.

Eurofins Ahma Oy 2019. Vaskiluodon Voima Oy ja EPV Bioturve Oy. Piilevatarkkailu vuonna 2018. Tutkimusraportti 8 s.

Kahlert, M. (2014) Using diatoms as biological screening method for heavy metals, pesticides and other hazardous substances. Swedish University of Agricultural Sciences.

Kahlert, M., Albert, R-L., Anttila, E-L., Bengtsson, R., Bigler, C., Eskola, T., Gälman, V., Gottschalk, S., Herlitz, E., Jarlman, A., Kasperoviciene, J., Kokocinski, M., Luup, H., Miettinen, J., Paunksnyte, I., Piirsoo, K., Quintana, I., Raunio, J., Sandell, B., Simola, H., Sundberg, I., Vilbaste, S., Weckström, J. 2007. First Nordic-Baltic diatom intercalibration exercise 2007 (stream monitoring). Results of workshop at the Erken Laboratory, Uppsala University, Sweden, 11.-16.11.2007. 12 s. (www.norbaf.net/courses/suggestions_final.pdf)

Karjalainen, S.M. 2012. [Päällysväestön piilevien taksonit 2012.xlsx](#) (www.ymparisto.fi > Tutkimus > Ympäristön seuranta > Vesien tilan seuranta > Menetelmäohjeet ja maastolomakkeet)

Kelly M.G. (1998) Use of the Trophic Diatom Index to monitor eutrophication in rivers. *Wat. Res.* 32: 236-242.

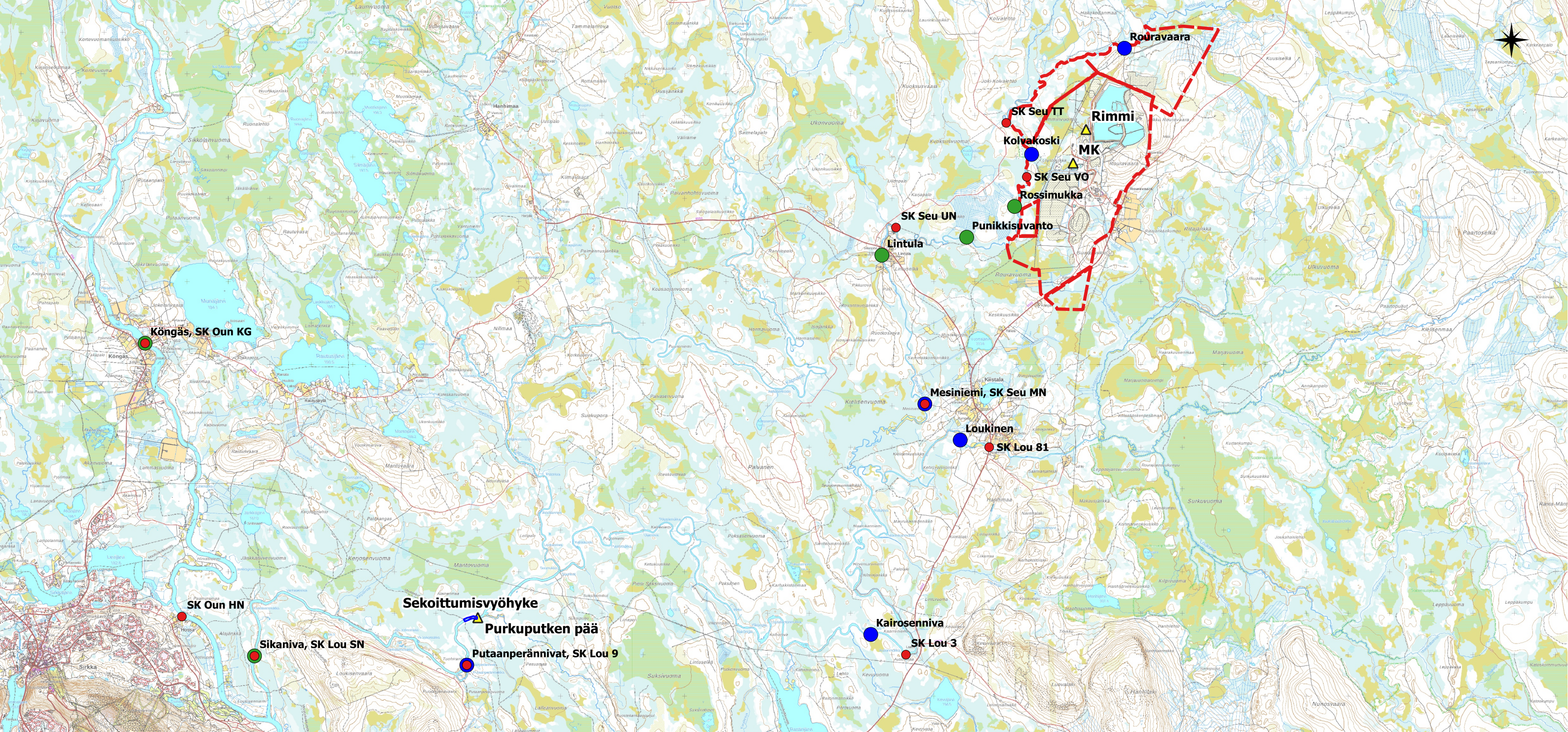
Lecointe, C., Coste, M. & Prygiel, J. 1993. "OMNIDIA": A software for taxonomy, calculation of diatom indices and inventories management. *Hydrobiologia* 269/270: 509-513.

Renberg, I. & Hellberg, T. 1982. The pH history of lakes in southwestern Sweden, as calculated from the subfossil diatom flora of the sediments. *Ambio* 11:30-33.

Salonen, V.-P., Tuovinen, N. & Valpola, S. (2006) History of mine impact on Lake Orijärvi algal communities, SW Finland. *Journal of Paleolimnology* 35: 289-303.

	Omnidia- koodi	Seurujoki Talvitien- mukka	Seurujoki Veden- ottamo	Seurujoki Ukonniva	Seurujoki Mesiniemi	Loukinen 81	Loukinen Loukinen 3 (Autionmukka)	Loukinen Putaanperän- nivat	Loukinen Sikaniva	Ounasjoki Köngäs	Ounasjoki Loukisen yp (Hossanniva)	Ounasjoki Loukisen ap (Torpanniva W)	Ounasjoki Loukisen ap (Torpanneva E)	Ounasjoki Riikonkoski
		SK Seu TT 9.9.2021	SK Seu VO 8.9.2021	SK Seu UN 9.9.2021	SK Seu MN 9.9.2021	SK Lou 81 8.9.2021	SK Lou 3 8.9.2021	SK Lou 9 8.9.2021	SK Lou SN 8.9.2021	SK Oun KG 7.9.2021	SK Oun HN 7.9.2021	SK Oun TN-W 7.9.2021	SK Oun TN-E 7.9.2021	SK Oun FK 8.9.2021
Fragilaria capucina s.l.	FCPGsl		4	8	2	77		14				8		4
Fragilaria capucina var. capucina	FCAP		10	10	52	28		26	206	23	193	68	54	102
Fragilaria capucina var. vaucheriae	FCVA					21								
Fragilaria crotonensis	FCRO										2			
Fragilaria delicatissima	FDEL		2		2									
Fragilaria cf. famelica var. famelica	FFAM	10	11	43	4	39								
Fragilaria gracilis	FGRA	32	12	16	16	12	6	28	10	8	12	17	12	8
Fragilaria mesolepta s.l.	FMESsl												2	
Fragilaria nanana	FNAN	2												
Fragilaria tenera	FTEN									12	2		4	
Fragilaria virescens	FVIR						30	4		2	9		2	
Geissleria acceptata	GACC													4
Gomphonema	GOMP											2	4	
Gomphonema acuminatum	GACU							2						
Gomphonema clavatum	GCVT	12	14	61	121	2	6	4			19			
Gomphonema clavatum	GCLA		2											
Gomphonema coronatum	GCOR												2	
Gomphonema exilissimum	GEXL			2		2								4
Gomphonema subclavatum	GSCL	4		2	2		4				6			2
Gomphonema truncatum	GTRU						2	2	2					2
Hippodonta	HIPO										2			
Hippodonta capitata	HCAP			2										
Hippodonta lueneburgensis	HLUE				2	4								
Karayevia laterostrata	KALA			2										
Karayevia suchlandtii	KASU		4	6		2	1				4	1		
Mayamaea agrestis	MAGR			4			4							
Mayamaea atomus var. permitis	MAPE					2								
Melosira varians	MVAR					24	2		2					2
Meridion circulare var. circulare	MCIR	2	4	2		14	2				2			
Navicula	NAVI		4											
Navicula cryptocephala	NCRY	6	17	13	12	4	2	1			3			2
Navicula cryptotenella	NCTE				2									2
Navicula heimansioides	NHMD						2							
Navicula radiosa	NRAD	6	2	4	2		10				2			4
Navicula rhynchocephala	NRHY						2							
Navicula schroeteri	NSHR			2	6	2		2			2			
Navicula seminulum	NSEM				2									
Neidium dubium	NEDU					2								
Nitzschia	NITZ		14	10			8				2			
Nitzschia cf. archibaldii	NIAR	60	139	110	45	16	12							
Nitzschia dissipata	NDIS					4								
Nitzschia nana	NNAN			4										
Nitzschia palea var. debilis	NPAD						2							
Nitzschia palea var. palea	NPAL										2			
Nitzschia perminuta	NIPM	4	6	3			6					2		
Nitzschia subacicularis	NSUA			12										
Nupela fennica	NUFE	10	2					23						
Pinnularia nodosa var. nodosa	PNOD						2							
Placoneis clementis	PCLT										2			
Planothidium frequentissimum	PLFR				2									
Planothidium lanceolatum	PTLA			1										
Planothidium peragallii	PTPE							1						

	Omnidia- koodi	Seurujoki Talvitiien- mukka	Seurujoki Veden- ottamo	Seurujoki Ukonniva	Seurujoki Mesiniemi	Loukinen 81	Loukinen Loukinen 3 (Autionmukka)	Loukinen Putaanperän- nivat	Loukinen Sikaniva	Ounasjoki Köngäs	Ounasjoki Loukisen yp (Hossanniva)	Ounasjoki Loukisen ap (Torpanniva W)	Ounasjoki Loukisen ap (Torpanneva E)	Ounasjoki Riikonkoski
		SK Seu TT 9.9.2021	SK Seu VO 8.9.2021	SK Seu UN 9.9.2021	SK Seu MN 9.9.2021	SK Lou 81 8.9.2021	SK Lou 3 8.9.2021	SK Lou 9 8.9.2021	SK Lou SN 8.9.2021	SK Oun KG 7.9.2021	SK Oun HN 7.9.2021	SK Oun TN-W 7.9.2021	SK Oun TN-E 7.9.2021	SK Oun FK 8.9.2021
Psammothidium didymum	PDID										4			
Psammothidium ventralis	PVEN								2					
Reimeria sinuata	RSIN				6	2								
Rhoicosphenia abbreviata	RABB				2									
Rhopalodia gibba	RGIB	63	46	16	26	18	88				3			1
Rhopalodia parallela	RPAR		3		5		2							
Rossithidium petersenii	RPET									2				
Rossithidium pusillum	RPUS		2	2	3		6				29			2
Stauroforma exiguiformis	SEXG						24							
Stauroneis	STAU			2										
Stauroneis parathermicola	SPTH						2							
Stausosira brevistriata	SBRV						18							
Stausosira construens var. construens	SCON					2								
Stausosira lapponica	SLPP			2		49	6							
Stausosira pinnata var. pinnata	SRPI				2									
Stausosira venter	SSVE						5							
Tabellaria flocculosa	TFLO		4	3	16	10		15	14	558	21	319	300	106
Tabellaria quadrisepitata	TQUA					2	4					2	6	
Ulnaria danica	UDAN	5	3	7	2	97	10	13	39	7	24	14	21	40
Ulnaria ulna var. acus	UUAC					2	3				2	32		6
Ulnaria ulna var. ulna	UULN		5		1	5						1	2	
		496	514	485	595	593	614	931	873	657	552	694	653	841

Biologiset tarkkailut, Kittilän kaivos

- Piilevä
- Pohjaeläin
- Pohjaeläin ja puolansukeltajasurviainen
- Sekoittumisvyöhyke
- ▲ Purkupisteet
- Kaivospiiri / kaivosalue

